

A. BOŞLUK DOLDURMA SORULARI (10 PUAN)

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri kutunun içindeki uygun kelimelerle tamamlayınız.

çöp

yeniden kullanım

Sıfır Atık

sıvı yağ

geri dönüşüm

içilemez

ileri dönüşüm

zehirli ve zararlı

evsel atık

geri kazanım

1. Yeniden değerlendirme imkânı olan bazı atık maddelerin çeşitli yöntemlerle ham madde olarak tekrar imalat sürecine kazandırılmasına ..... denir.
2. Ev gibi yaşam alanlarında çeşitli maddelerin kullanımı sonucunda ihtiyaç duyulmayan maddelere ..... denir.
3. Evsel atıklardan geri dönüştürülemeyip kullanılamayan kısma ..... denir.
4. Katı atıkların yanı sıra, deterjanlı su ve kullanılmış ..... evsel sıvı atıklara örnek olarak verilebilir.
5. İsrafin önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını ve atık miktarının azaltılmasını amaçlayan projeye ..... Projesi denir.
6. Atık malzemelerin daha yüksek değere sahip yeni ürünlere dönüştürülmesi sürecine ..... denir.
7. Kullanım dışı kalmış elbiselerin bağışlanması veya eski mobilyaların tamir edilerek tekrar kullanılması ..... örneğidir.
8. Yeniden değerlendirilme imkânı olan atıkların çeşitli fiziksel veya kimyasal işlemlerle ikincil bir ham maddeye dönüştürülüp tekrar üretim sürecine katılmasına ..... denir.
9. Bitkisel atık yağlar lavaboya döküldüğünde içilebilir temiz sulara karışarak suların kirlenmesine ve suların ..... hâle gelmesine neden olur.
10. Atık pillerin doğru şekilde toplanması, pillerin yapısındaki ..... maddelerin suya ve toprağa karışmasını önler.

B. DOĞRU / YANLIŞ SORULARI (10 PUAN)

Aşağıdaki ifadelerin yanındaki kutucuğa doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. Atık maddelerin geri dönüşümü ile ülke kaynaklarının daha verimli kullanılması sağlanır.
2. Yağlanmış kâğıt, karbon kâğıdı ve duvar kâğıdı gibi maddeler kâğıt geri dönüşüm kutusuna atılmalıdır.
3. Atık piller toplandığında zehirli ve zararlı maddelerin suya ve toprağa karışması önlenir.
4. Kullanılmış kızartma yağları lavaboya dökülerek kolayca uzaklaştırılabilir.
5. Sınıflandırılmadan atılan karışık atık maddeler, geri dönüşüm sürecinin uzamasına, daha çok iş gücü ve enerji harcanmasına sebep olur.
6. Tıbbi atıklar, evsel katı atıklar ile birlikte aynı çöp kutusuna atılmalıdır.
7. Sıfır atık sürecinde ilk adım, tüketimin azaltılması ve atık oluşumunun önlenmesidir.
8. Mobilyaların tamir edilmesi ve elbiselerin bağışlanması yeniden kullanım örneklerindedir.
9. Atıkların geri dönüşümü için ayrı toplama kutularına gerek yoktur; atıklar bir arada toplandığında daha hızlı ayrıştırılır.
10. Zedelenmiş veya eski pillerin geri dönüşüm kutularına atılması esnasında gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır.

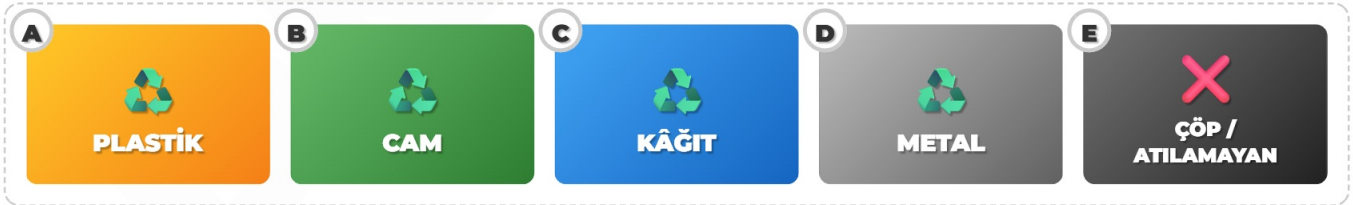
C. EŞLEŞTİRME SORULARI (10 PUAN)

Sol taraftaki açıklamalar ile sağ taraftaki kavramları eşleştirerek doğru harfi ortadaki kutucukların içine yazınız.

No	Açıklama	Cevap	Kavram
1	Kullanım dışı kalan atıkların ham madde olarak üretim sürecine tekrar katılması	☐	A) Evsel Atık
2	Atıkların üretim amaçları ile aynı amaç için tekrar kullanılması	☐	B) Sıvı Atık
3	Atık malzemelerin daha yüksek değere sahip yeni ürünlere dönüştürülmesi	☐	C) Katı Atık
4	Ev ve iş yerleri gibi yaşam alanlarında oluşan, ihtiyaç duyulmayan maddeler	☐	D) Çöp
5	Geri dönüştürülemeyip kullanılamayan atık kısmı	☐	E) İleri Dönüşüm
6	İsrafın önlenmesi, kaynakların verimli kullanılması ve atık miktarının azaltılmasını kapsayan süreç	☐	F) Yeniden Kullanım
7	Deterjanlı su ve bitkisel atık yağ gibi maddelerin yer aldığı atık grubu	☐	G) Geri Dön. Olan Atıklar
8	Cam, metal, kâğıt ve plastik gibi atıkların yer aldığı atık grubu	☐	H) Geri Dönüşüm
9	Kömür külü, bozulmuş süt ve çürümüş domates	☐	I) Sıfır Atık
10	Gazete, defter, kitap, alüminyum kutu ve cam şişe	☐	J) Geri Dön. Olmayanlar

D. EŞLEŞTİRME: ATIKLARI DOĞRU KUTUYA GÖNDER!

Aşağıda numaralandırılmış atık maddeleri, atılmaları gereken harflendirilmiş kutularla eşleştiriniz. Geri dönüşüm kutularına atılması kesinlikle yasak olan (sinsi) atıkları "E - ÇÖP / ATILAMAYANLAR" kutusuyla eşleştirmeyi unutmayınız!

☐ 1. Boş plastik su şişesi	☐ 6. İçi boşalmış deodorant kutusu
☐ 2. Yağlı pizza kutusu / Yağlanmış kâğıt	☐ 7. Boş cam turşu kavanozu
☐ 3. Boş alüminyum içecek kutusu	☐ 8. Dibinde boya kalıntısı olan plastik boya kutusu
☐ 4. Tuzla buz olmuş kırık cam parçaları	☐ 9. Kırık porselen tabak
☐ 5. Kullanılmış okul defteri	☐ 10. Temiz karton koli

E. ETKİNLİK: ATIKLARIN DOĞRU YOLCULUĞUNU BULALIM!

Aşağıdaki tabloda günlük hayattan 10 farklı atık değerlendirme örneği verilmiştir. Her örneğin hangi kavrama girdiğini belirleyerek, ilgili harfi (Cevap) sütunundaki kutucukların içine yazınız.

A) Yeniden Kullanım: İşlemsiz, aynı/benzer amaçla doğrudan kullanım.

B) İleri Dönüşüm: Yaratıcı dokunuşlarla değer katıp yepyeni bir ürüne dönüştürme.

C) Geri Kazanım: Fabrikada işlenerek farklı bir ürün için ikincil ham madde elde etme.

D) Geri Dönüşüm: Fabrikada işlenerek kendi orijinal ham maddesine geri döndürme.

No	Günlük Hayattan Atık Senaryosu / Örnek	Cevap
1	Kullanılmış cam turşu kavanozlarının güzelce yıkanıp temizlenerek evde bakliyat saklamak amacıyla kilerde değerlendirilmesi.	☐
2	Eski araba lastiklerinin dışının kalın halat iplerle sarılıp yapıştırılarak ev için şık bir puf koltuğa dönüştürülmesi.	☐
3	Kullanılmış plastik su şişelerinin fabrikada makinelerle kırılıp eritilerek plastik ipliğe dönüştürülmesi ve bu iplikle yepyeni bir yağmurluk mont üretilmesi.	☐
4	Boş şampuan kutularının üst kısımlarının yaratıcı bir şekilde kesilip süslenerek duvara asılan bir kitap düzenleyici ve kalemlik yapılması.	☐
5	Kullanılmış kâğıt, eski kitap ve defterlerin fabrikada suyla karıştırılıp eritilerek orijinal kâğıt hamuru haline getirilmesi ve bundan yeni okul defterleri basılması.	☐
6	Boş cam şişelerin içerisine küçük led ışıklar yerleştirilerek ev için dekoratif bir gece lambası yapılması.	☐
7	Küçülen ve artık giyilmeyen kıyafetlerin yıkanıp ütülenerak ihtiyacı olan kişilere bağışlanması ve giyimeye devam edilmesi.	☐
8	Eski, yüzeyi yıpranmış ahşap sandalyelerin zımparalanıp boyanarak bahçede saksı koyulacak dekoratif bir çiçeklik standı yapılması.	☐
9	Satın alınan yoğurt ve dondurma kaplarının temizlenerek dondurucuya koyulacak yiyecekler için saklama kabı olarak kullanılması.	☐
10	Atık metal içecek kutularının fabrikada yüksek sıcaklıkta eritilerek külçe alüminyuma dönüştürülmesi ve bu alüminyumdan yepyeni otomobil parçaları üretilmesi.	☐

F. SIFIR ATIK HİYERARŞİSİ TESTİ

Aşağıdaki şema, atık yönetimi adımlarını öncelik sırasına koymaktadır. Şemayı inceleyerek altındaki ifadeleri okuyunuz ve kutucuklara doğru olanlar için "D", yanlış olanlar için "Y" yazınız.

1. Sıfır atık sürecinin ilk ve "en öncelikli" adımı atık oluşumunun önlenmesidir.
2. Alışverişlerde gereksiz poşet kullanımı yerine bez torba tercih etmek, hiyerarşinin en üstündeki "Önleme/Azaltma" basamaklarına uygun bir davranıştır.
3. Atık hiyerarşisine göre malzemeleri "Tekrar Kullanmak", onları "Geri Dönüştürmekten" daha öncelikli ve daha çevreci bir seçenektir.
4. Sıfır atık hiyerarşisinde atık yönetimi için başvurulması gereken en son seçenek atıkların "Bertaraf" edilmesidir.
5. Sıfır Atık Projesi sadece atık miktarıyla ilgilenir, üretim maliyetlerini azaltmak veya ürün verimliliğini artırmak gibi ekonomik hedefleri yoktur.
6. Hiyerarşide "Geri Dönüşüm" basamağı, "Enerji Geri Kazanımı" basamağından daha öncelikli bir sırada yer alır.
7. Doğaya zarar veren, geri dönüştürülemeyen ve sağlık riski oluşturan ürünlerin kullanımını artırmak projenin amaçlarından biridir.
8. Günlük yaşamda tek kullanımlık piller yerine şarj edilebilir piller kullanmak, tüketimin azaltılması ve sıfır atık felsefesi açısından tavsiye edilen bir davranıştır.
9. Sıfır Atık Projesi ile atıkların kontrol altına alınarak toplumdaki bireylerde çevre duyarlılığı oluşturulması ve gelecek nesillere temiz bir dünya bırakılması hedeflenmektedir.
10. Geri dönüştürülebilir ürünleri kullanmaya teşvik edilmek, atık hiyerarşisinde bertaraf basamağının oranını düşürerek doğanın temiz kalmasına katkı sağlar.